

Prijedlog

Polazeći od iznimno teške političke i ekonomske situacije u Bosni i Hercegovini koju karakteriše

- preko pola miliona nezaposlenih i preko pet milijardi KM spoljno trgovinskog deficita;
- duboka materijalna i socijalna nejednakost koja posebno pogađa, dugo godina, marginalizirane i potlačene radnike i radnice u Bosni i Hercegovini kao i sve njene građane i građanke;
- teška finansijska kriza kao posljedica globalne recesije i koncepta neoliberalnog kapitalizma u zemljama Evropske Unije i svijeta, sa pogubnim posljedicama za radne i sve druge slojeve društva;
- posljedica dugogodišnje neodgovornosti bh. političke i ekonomske elite koja se bogatila pod plaštom borbe za nacionalne interese, sijanjem straha i nesigurnosti podsticanjem podjela među ljudima;
- koncept i način provođenja privatizacije državne svojine je uzrokovao gubitak ogromnog broja radnih mjesta, a radnici i radnice izgubili su svoj glas i mjesto u društvu. Posljedica toga je veliko raslojavanje u BiH društvu koje se ogleda u sve većem broju siromašnih i enormnom bogaćenju malog broja ljudi;
- neadekvatna socijalna politika čija je posljedica socijalna nesigurnost građana i građanki BiH, veliki broj socijalno isključenih osoba, neuspostavljanje konzistentnog, pravednog i održivog sistema u socijalnom sektoru, koji bi zadovoljio potrebe ljudi, a ujedno bio usklađen sa standardima koje propisuju međunarodne konvencije za zaštitu ljudskih prava;
- neadekvatna raspodjela budžetskih sredstava što je uzrokovalo nedostatak javnog novca za ostvarivanje zakonima utvrđenih socijalnih prava, selektivno proširivanje prava specifičnim kategorijama, nekonzistentne kriterije za uvođenje u pravo.

Odlučni da se SDP BiH potvrdi kao politički glas radnika i radnica, socijalno ugroženih dijelova društva, kao i svih građana i građanki u Bosni i Hercegovini,

**na Drugom vanrednom kongresu SDP BiH, održanom 29. 10. 2011. donosi
R E Z O L U C I J U
o ostvarivanju društva socijalne pravde**

1. SDP BiH, na temeljima vrijednosti demokratskog socijalizma i politike solidarnosti, potvrđuje svoju političku opredijeljenost ka izgradnji društva socijalnog blagostanja, ekonomskog razvoja u duhu socijalne pravde, ekonomske jednakosti, rodne ravnopravnosti, jednakih mogućnosti za sve, solidarnosti svih ljudi i stvaranja humanih međuljudskih odnosa i boljeg života u Bosni i Hercegovini.

2. SDP BiH se opredjeljuje za izgradnju socijalne države koja će svojom razvojnom strategijom i mjerama ekonomske i socijalne politike poticati i usmjeravati ekonomski i socijalni razvoj u cilju stvaranja socijalne sigurnosti i boljeg života svih građana i građanki.
3. Suočen sa dramatičnim izazovima stanja i odnosa u vremenu i prostoru u kojem živimo, SDP BiH se zalaže da ekonomski prosperitet i nova radna mjesta budu u službi stvaranja blagostanja za sve ljude tako što će se radnicima i radnicama omogućiti da dostojanstveno žive od svoga rada u uvjetima koji će osigurati slobodu sindikalnog udruživanja, uticaj, profesionalni razvoj i zdravlje, te sigurnost na radom mjestu. Zalažemo se za povratak radnika u žižu društvenih i političkih zbivanja i za suštinski uticaj radnika u odlučivanju i u raspodjeli dobiti u novim uvjetima socio-ekonomskog razvoja danas u BiH.
4. Zbog velikog broja nezaposlenih osoba u BiH za SDP BiH je važno pitanje i njihova socijalna zaštita za vrijeme čekanja na zaposlenje, kao i sigurnost nezaposlenih kada bez svoje krivice ostaju bez posla. SDP BiH će, djelujući u domenu javne politike, poboljšati sistem pružanja potrebne finansijske podrške nezaposlenim osobama i posebno ih adekvatno podržati u pronalaženju novog radnog mjesta putem organiziranih prekvalifikacija i dokvalifikacija, usklađenih prema zahtjevima tržišta rada. SDP BiH će zdravstveno osiguranje nezaposlenih riješiti zakonima iz oblasti zdravstva, a administriranje zdravstvene zaštite izmjestiti iz službi za zapošljavanje. Specifično, SDP BiH će raditi na obezbjeđenju posebnih programa zapošljavanja mladih i žena, boraca, osoba sa invaliditetom i povratnika.
5. SDP BiH će stvarati ambijent za osnaživanje statusa i pozicije radništva u BiH putem neformalnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja kako bi povećali kompetencije, vještine i znanja i time osnažili svoju poziciju na tržištu rada. Veliki naponi će biti uloženi u programe do- i prekvalifikacije nezaposlenih radnika, posebno mladih i žena, kako bi se na taj način ubrzalo njihovo ponovno uključanje na tržište rada i time smanjilo siromaštvo i socijalna isključenost.
6. Zalažemo se za efikasnu i stabilnu državu socijalnog blagostanja zasnovanu na univerzalnim principima socijalne zaštite, kao što je obavezno zdravstveno osiguranje, penzije, dječiji dodaci, osiguranje od invalidnosti, nezaposlenosti i materinska zaštita, kojima su obuhvaćeni svi građani i građanke.
7. Naš cilj je eliminiranje pojava diskriminacije kroz javnu politiku, ostvarivanje prava za sve, stvaranje šanse za izlazak iz siromaštva, društvena inkluzija i ukupno povećanje sigurnosti svih građana i građanki. SDP BiH se zalaže da država pokaže brigu prema specifičnim kategorijama stanovništva i obezbijedi im potrebnu socijalnu sigurnost, izgradnjom pravednih kriterija, bez diskriminacije, sa stabilnim izvorima finansiranja.
8. SDP BiH će stvarati zakonske pretpostavke za formiranje odgovarajućih fondova, ali i razvojnog socijalnog fonda koji bi objedinjavao sredstva budžeta, poslovnog sektora i nevladinog sektora. Ovakvi fondovi bi omogućili sigurnije finansiranje, uvođenje

proširenih prava i omogućavanje većih prava za najranjivije kategorije stanovništva u okviru obaveza države.

9. SDP BiH će zakonski regulirati utvrđivanje socijalnog minimuma ispod kojeg je obavezna intervencija države određenim novčanim iznosom, kako se nijedna porodica u BiH ne bi dovela u poziciju potpunog siromaštva i socijalne isključenosti.
10. SDP BiH se opredjeljuje za rješavanje problema osoba sa invaliditetom na jedinstven način bez obzira na porijeklo invaliditeta. Osnovni princip je posebnim zakonima odvojiti prava koja osoba ostvaruje do izjednačavanja mogućnosti od prava koje ostvaruju po osnovu lošeg materijalnog stanja i posebno od prava koja proističu iz statusa osobe. SDP BiH će stvarati zakonske pretpostavke za mješoviti sistem pružanja usluga iz oblasti socijalne zaštite (NVO i državne službe i institucije), kao i pretpostavke za poreske olakšice i stimulaciju privatnog sektora. SDP BiH će potpuno staviti u funkciju Fond za zapošljavanje invalida i stvarati uvjete za njihovo kvalitetno zapošljavanje.
11. U prethodnom periodu, vlasti nisu uspjele provesti reformu penzionog sistema, a destabilizirale su postojeći PIO-MIO sistem. SDP BiH će obezbijediti konsolidaciju postojećih fondova kao i ubrzano stvaranje pretpostavki za reforme PIO-MIO sistema. Redovne uplate doprinosa kao i vraćanje vladinog duga u fondove je jedan od prioriteta SDP BiH u narednom periodu. U skladu sa mogućnostima, SDP BiH je opredijeljen za postepeno usklađivanje rasta penzija sa rastom prosječne plate.
12. SDP BiH će posebnu pažnju posvetiti brizi za stara lica humanizacijom ukupnih odnosa u društvu, što će olakšati i obogatiti njihove pozne godine. SDP BiH smatra da ni jedna osoba starija od 65 godina ne smije biti bez sredstava za život, te će obezbijediti "socijalnu penziju" za sve osobe preko 65 godina života, a koje nemaju primanja niti pomoć po bilo kom drugom osnovu. Isto tako, SDP BiH će se u narednom periodu zalagati za to da organi vlasti utvrđuju socijalne programe i obezbjede i socijalnu pomoć onim osobama čija egzistencija je stalno ugrožena, naročito kroz povećavanje cijena koje narušava ionako slab standard naših građana.
13. SDP BiH će se u narednom periodu posebno fokusirati na istraživanje stanja i razvijanje modela socijalne stambene gradnje za mlade ljude i druge posebno ciljane društvene grupe.
14. SDP BiH je opredijeljen za izgradnju efikasnog modela pomoći porodici u ostvarivanju njene reproduktivne uloge, podizanju nivoa kvaliteta života porodice, ravnopravnosti partnera u roditeljstvu, kao i za efikasan model pomoći u podizanju, odgoju i zbrinjavanju djece i njihovom osposobljavanju za samostalan život i rad. U ovom mandatnom periodu SDP BiH će se zalagati za obezbjeđenje adekvatne zaštite majke i djeteta i eliminiranje prisutne diskriminacije.
15. SDP BiH je odlučan da tokom svog mandata intenzivira rješavanje probleme boraca-branitelja. Mi ćemo ponuditi konkretna rješenja, usmjerena ka poboljšanju statusa i načina života ljudi koji su odbranili Bosnu i Hercegovinu, kao i njihovih porodica.

Obezbjedivanje sigurnih izvora finansiranja, revizija korisnika prava, valorizacija statusa, izrada baze podataka, pitanje organiziranog doškoloavanja i zapošljavanja i drugo, pitanja su koja je SDP BiH stavio u prioritet svoga djelovanja.

16. SDP BiH je odlučan u namjeri da se svim prognanim i izbjeglim građanima BiH u što kraćem periodu osigura pravo na povratak na svoje posjede i imovinu, da im se omogući potpuna integracija u lokalne zajednice, da se spriječe pojave etničke diskriminacije u ostvarivanju prava na zapošljavanje, na obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i ostvarivanje drugih socijalnih prava. Odgovornost za omogućavanje građanske jednakosti i zaštite ljudskih prava imaju organi vlasti na svim nivoima u BiH. SDP BiH će vrijednosti svog Programa i sektorskih politika na planu ostvarivanja i zaštite prava povratnika u BiH, realizirati kroz javne politike u okviru ustavne nadležnosti i odgovornosti organa vlasti.
17. SDP BiH se opredjeljuje za veći uticaj i jačanje participacije sindikata i nevladinih organizacija u kreiranju javnih politika. Specifično, SDP BiH se opredjeljuje za veći uticaj i jačanje participacije radnika i radnica u izradi partijske politike putem aktivnog djelovanja radnika i njihovih sindikata u organima partije.

Radna grupa: Besima Borić, Emina Abrahamsdotter, Rada Lukić, Tomo Vidović, Ramiz Zahirović